

ཀྱང་ནི་ལྟ་བུ། [The Sanskrit vowel “i”] standing below [is] like a portable footstool.

དམན། IV དམན། དམན།

to be base; to be low; to be lower (than); to be inferior (to) ◦ {*ni-√kr̥s*}: {KD} *nikṛṣyate*; {Das} *ūna; hina; dina; adhama; upa; anu* ◦ ལག་འགྲོ་ཆུང་སྒྱུ་མེད་ལྟར་ཕྱིར། །ལྷག་མ་ཅན་ གི་ཁྱོད་པས་དམན། Because of being the lord of Bhujangas, the serpent Śesa is inferior to you. {KD}

neg. to not be low ◦ རྒྱལ་འདིར་མོས་པ་མི་ དམན་པ། In this manner, [my] aspiration is not low. {TGP}

AUX.:

དམན་གྱུར། ◦ *imperf.* to be weakened ◦ མཐུ་ འཕྲོག་པ་ནི་ན་བའི་ལུས། དམན་པར་ལས་གྱང་ དམན་གྱུར་གྱི། The body, which is sick from the loss of strength, is further weakened from being weak. {VAS}

དམན་པར་འགྱུར། ◦ *perf.* to be base; to be base ◦ གང་སྤྱད་ག་འདིར་འདོད་པ་རྒྱུས་དང་། བདེ་བ་ལ་ཞུན་པ་ནི་མི་རིགས་པ་དང་། དམན་ པར་འགྱུར་རོ། Whosoever adheres to pleasures and the desire for these [objects of desire] is unreasonable and base. {TWS}

COLLOC.:

མེས་དམན། མེས་དམན། མེས་དམན། ◦ to be humble ◦ བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་ནི་མེས་ དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མཉེན་པས་ན་ལོ། Since a bodhisattva is humble and gentle, ...

དམའ། II དམའ། དམའ།

1. to be lowly; to decay; to diminish

neg. to not be low ◦ {MSA} *anavanatā*

COLLOC.:

ཉམས་དམའ། ཉམས་དམའ། ཉམས་དམའ། ◦ to be weakened ◦ མཐུན་པའི་གཟུགས་སྤྱད་ནས་ པས་དེའི་ས་ཉམས་དམས་པར་བྱས། Since [one] is abiding in a form that is concordant [with

enlightenment, one] has caused that state [i.e., lower rebirths] to be weakened. {B2S-V}

2. to be curved; to be bent; to go down ◦

{KD} *vapus* ◦ མནན་པ་མིན་པར་སྒྲིན་མ་ དམའ། [Your] eyebrows are curved without anything pressing them down. • ལྷོ་བ་དམའ་ཞིང་རྒྱ་མ་ མཐོ། བུད་མེད་ལུས་ཀྱིས་སྤྱ་མ་བཅོམ། Being bent at the navel and having prominent breasts— who is not overcome by this woman's body? {KD} • རི་བོ་ཀྱན་ནས་དམའ་། Going down from all these mountains, ... {GCG}

དམིགས། VI དམིགས། དམིགས། དམིགས།

to focus (on); to observe; to perceive;

to objectify; to visualize; to take as an

object ◦ {*sam-√vid*}: {BSS} *saṃvidyate*;

{LCh, C, MSA, MV} *ālambana*; {C, MV, MSA}

upalambha; {C} *ārambana*; *adhyālambate*;

upaiti; {PU} *nidhyapti* ◦ རང་དོན་ཅམ་ལ་

དམིགས་། Focusing on only one's own wel-

fare, ... {SGP} • མཚན་ཉིད་མེད་པས་དམིགས་སྤྱོད་

མེད། Since there are no defining characteristics,

there is nothing to objectify. {HS-J} • དབང་པོ་

ཡིས་ནི་མིག་གྱུར་པ། །འདས་པའི་ལུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་

ལ། །ཡིད་ཀྱིས་དམིགས། The mind observes the

aspect of a past image, one that was perceived

by the sense faculties. {NPG} • སྤྱག་བདེན་ལ་

དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་། The afflictions that

take as their objects, true sufferings, ... {Gön}

neg. to not see; to not observe; to be unob-

served ◦ {BCA} *anupalambha* ◦ བྱང་པོ་ལྡོ་པོ་

དེ་དག་གྱང་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་

པ། Those five aggregates, as well, [are] empty

of an unobserved own-nature. {HS-J}

AUX.:

དམིགས་པར་འགྱུར། ◦ *perf.* to observe ◦ དེས་ན་

དེ་ཉིད་གཟིགས་རྒྱུས་ཀྱི། །མཁྱིན་པ་དངོས་མེད་

དམིགས་པར་འགྱུར། Thus, the exalted awareness

of one who perceives reality (i.e., of a buddha)

observes a substantive absence. {BMH}